

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 2.8.2004
COM(2004) 533 galīgā redakcija

KOMISIJAS ZIŅOJUMS

**Eiropas Savienības Pētniecības un tehnoloģijas attīstības pasākumi
2003.gada pārskats**

{SEC(2004) 1023}

Šī ziņojums galvenokārt attiecas uz laika posmu no 2002.gada janvāra līdz 2003.gada martam.

2002.gads bija pēdējais pētniecības un attīstības (R&D) Piektās pamatprogrammas ("FP5") realizēšanas gads. Šajā gadā notika arī veiksmīgs un savlaicīgs sarunu nobeigums par pētniecības Sesto pamatprogrammu (EK un EURATOM), īpašām to realizēšanas programmām, kā arī ar to saistītiem līdzdalības un izplatīšanas noteikumiem. Tas bija ļoti labas sadarbības un pastāvošā konsensa rezultāts starp Eiropas Parlamentu, Padomi un Komisiju. Ir svarīgi atzīmēt, ka nav bijis nekādu sūdzību sakarā ar izlīguma procedūru par EK FP koplēmumu aktiem un ar to saistītiem līdzdalības un izplatīšanas noteikumiem. Faktiski noteikumi, kurus pirmo reizi bija jāpieņem ar koplēmumu, tika apstiprināti pirmajā lasījumā.

Tas lielā mērā ir atvieglojis savlaicīgu pamatprogrammas ieviešanas uzsākšanu. Līdz 2002.gada beigām, komisija pieņēma darba programmas Īpašajām programmām un publicēja pirmos priekšlikumu uzaicinājumus.

Arī no savas izmantošanas viedokļa, pirmais bija Komisijas izvirzītais priekšlikums saskaņā ar EK līguma 169.pantu. Šis pants atļauj Kopienai piedalīties pētniecības programmās, kuras uzņēmušās vairākas dalībvalstis, ieskaitot piedalīšanos struktūrās, kuras izveidotas, lai izpildītu šīs programmas. 2002.gada laikā tika noteikta virkne iespējamo tēmu. FP6 kontekstā Komisija izvirzīja vienu formālu 169.panta priekšlikumu par slimībām, kas saistītas ar nabadzību (AIDS, malārija, tuberkuloze) jaunattīstības valstīs. Tas ātri tika pieņemts ar Eiropas Parlamenta un Padomes koplēmumu. Šeit atkal ir redzama plašā vienotība starp Eiropas institūcijām. Šis pirmais jebkad veiktais praktiskais 169.panta pielietojums veido vienu no lielākajiem Sestās pamatprogrammas (FP6) jaunievedumiem, kam ir tieša nozīme Eiropas Pētniecības jomas radīšanā.

Jauns, interesants elements bija Eiropas valstu pētniecības un attīstības (R&D) politikas virzienu galveno tendenču izzināšana. Tā parādīja kopēju noslieci uz noteiktām prioritātēm un apstiprināja to, ka, lai izvairītos no pētniecības pasākumu sadrumstalošanās, Eiropai ir nepieciešama Eiropas pētniecības jomas radīšana.

Papildus šiem ļoti apsveicamajiem notikumiem Sestās pamatprogrammas ietvaros ir pieņemti lieli plāni Eiropas pētniecības jomas radīšanā. Barselonā Eiropas Padomē valstu un valdību vadītāji ir vienojušies veikt ieguldījumus pētījumos un attīstībā no 1.9% iekšzemes kopprodukta 2000.gadā, sasniedzot 3% līdz 2010.gadam. Komisija ir uzsākusi debates par apskatāmajiem jautājumiem un politikas īstenošanas pasākumiem, kas vajadzīgi Barselonā izvirzītā mērķa sasniegšanai.

PERSPEKTĪVA

Sestās pamatprogrammas realizēšana ir ceļā. Lielais pētniecības kopienas atsauksmju skaits uz pirmajiem uzaicinājumiem ir parādījis tās svarīgo lomu Eiropas pētniecības centienā veicināšanā.

Turklāt dalībvalstu "3%" mērķa pasākumu plāna aktīvs atbalsts ienes jaunu impulsu centienos Eiropā līdz 2010.gadam sasniegt izdevumu palielinājuma pētniecībai un attīstībai (R&D) mērķi. Kopā ar koordinācijas atklāto metodi, viņi pierādīs, ka šiem centieniem ir vajadzīgie instrumenti.

TURPMĀKĀS INFORMĀCIJAS AVOTI

Sīkāka informācija ir iekļauta Komisijas darba dokumentā, kas papildina šo ziņojumu. Turpmākai informācijai ir pieejami šādi dokumenti:

- Ikgadējie monitoringa ziņojumi, kas par pamatprogrammu un katru īpašu programmu tiek publicēti katru gadu un sniedz īsu, objektīvu kopsavilkumu par sasniegumiem un pasākumu kvalitāti, kas veikti programmu ieviešanai.
- Piecu gadu vērtējuma ziņojumi, kas tiek publicēti katru ceturto gadu gan par pamatprogrammu, gan par katru specifisku programmu, kas par iepriekšējiem pieciem gadiem sniedz nozīmības, efektivitātes, rezultātu un Eiropas Savienības pētniecības un tehnoloģijas attīstības (RTD) programmu ietekmes neatkarīgu retrospektīvu vērtējumu.
- Eiropas ziņojums par zinātnes un tehnoloģijas rādītājiem, kuros ir apraksti, statistika un Eiropas un valstu pētniecības un tehnoloģijas attīstības (RTD) pasākumu detalizēta analīze pasaules kontekstā.
- Pētījumi un attīstība: Gada statistika (Eurostat): ikgadēja publikācija, kurā ir salīdzināmā starptautiskā statistika par dalībvalstu pētniecības un attīstības (R&D) budžetiem, pētniecības un attīstības (R&D) izdevumiem, pētniecības un attīstības (R&D) personālu un patentiem, kas dota pa reģioniem.
- Pētniecības un attīstības (R&D) un izgudrojumu statistika kandidātvalstīs un Krievijas Federācijā (Eiropas statistika) (Eurostat).
- Eiropas zinātnes un tehnoloģijas statistika, kas publicēta kā krājuma “Eiropas Savienības panorāma” (Eiropas statistika) (Eurostat) daļa.
- Statistika fokusā, kas pieder pie tēmas “Zinātne un tehnoloģija” (Eiropas statistika) (Eurostat).
- Komisijas gada budžeta dokumenti, t.i. provizorisks budžeta projekts, budžets, apvienotais ienākumu un izdevumu pārskats un balance.
- Pētījumi un analīze, kas publicēti sakarā ar Kopienas pētniecības un tehnoloģijas attīstības (RTD) programmām un skar jautājumus, kas raksturīgi pētniecības un tehnoloģijas attīstības (RTD) nozarēm, kurās tie veikti.

Lielāko daļu šo dokumentu var saņemt vai pasūtīt no Komisijas interneta mājas lapām:

- Komisijas vispārīgā Eiropas lapa: <http://europa.eu.int/>
- Kopienas pētniecības un attīstības informācijas dienesta (CORDIS) lapa, kurā ir informācija par pētniecības un tehnoloģijas attīstības (RTD) pamatprogrammu : <http://www.cordis.lu>
- Komisijas Pētniecības ģenerāldirekcijas lapa: <http://europa.eu.int/comm/research>
- Komisijas Informācijas sabiedrības ģenerāldirekcijas lapa: http://europa.eu.int/information_society/index_en.htm

- Komisijas Uzņēmumu ģenerāldirekcijas lapa: <http://europa.eu.int/comm/dgs/enterprise/>
- Komisijas Enerģijas un transporta ģenerāldirekcijas lapa :
http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/index.html
- Apvienotā pētniecības centra (JRC) lapa: <http://www.jrc.cec.eu.int/>
- Eiropas statistikas (Eurostat) lapa: <http://europa.eu.int/comm/eurostat>

Plaša informācija par Eiropas Savienības politikas virzieniem atrodama šajās interneta lapās,

- Kopienas pētniecības un attīstības informācijas dienesta (CORDIS) lapā, kas veltīta pētniecības un tehnoloģijas attīstības (RTD) pamatprogrammai, un Pētniecības ģenerāldirekcijas un citu attiecīgo Komisijas departamentu lapās – iekļaujot visus atsauces dokumentus, uzaicinājumu tekstus iesniegt priekšlikumus, kā arī daudz un dažādu cita veida informāciju, kas attiecas uz Komisijas caurredzamības un informēšanas politiku.